

Az információs műveltség fejlesztése

A könyvtárak szemléletváltása és feladatai a 21. században

Dr. Varga Katalin

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

Jól-lét az információs társadalomban
TÁMOP-4.2.2.C-11/1/KONV-2012-0005

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Miért fontos ez a téma?

A word cloud of Hungarian terms related to the information society and media. The most prominent words are 'információ' (information), 'média' (media), 'életben' (in life), 'forrása' (source), 'emberi' (human), and 'alapvető' (fundamental). Other visible words include 'demokratikus', 'tudástársadalom', 'kreativitás', 'szabad', 'közös', 'hitünket', 'résztételhez', 'társadalmi-szociális', 'tudás', 'formálja', 'társadalomban', 'attitűdjeinket', 'lényeges', 'segítségével', 'alkotás', 'gondolkodás', 'alapvetően', 'nézeteinket', 'hosszaférés', 'innováció', 'munkában', 'nemzet', 'jog', 'tanulás', 'érhetünk', and 'elemek'.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

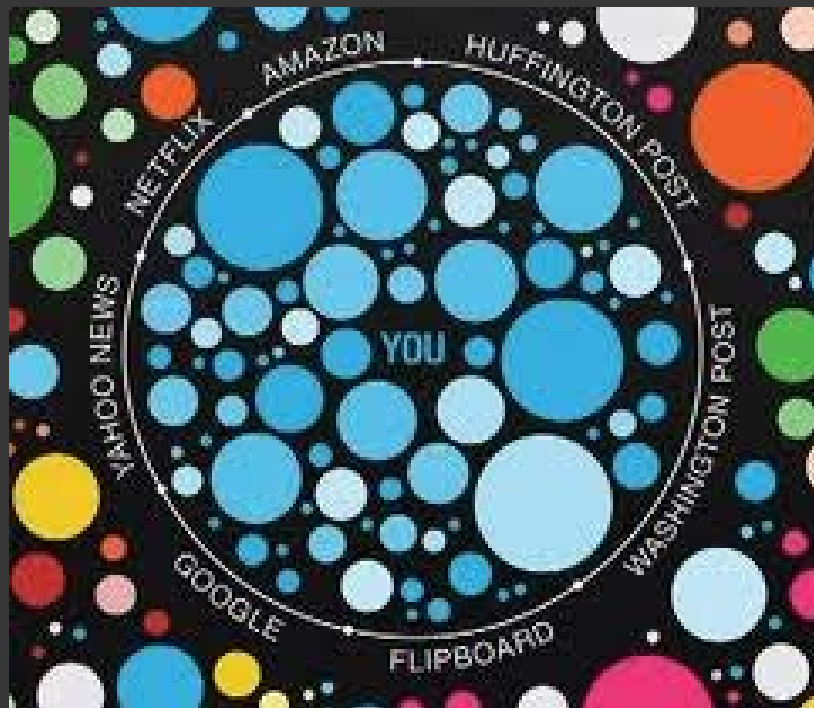
Jól-lét az információs társadalomban
TÁMOP-4.2.2.C-11/1/KONV-2012-0005

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az interneten nem azt találjuk meg,
amire kíváncsiak vagyunk, hanem azt,
amit a szolgáltatónk szerint látni
szeretnénk.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

Jól-lét az információs társadalomban
TÁMOP-4.2.2.C-11/1/KONV-2012-0005

Nemzeti Fejlesztési Ögynökség
www.ujszchenyterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Gyermekeink média- és információs műveltsége

- Az internetet használók egy 5 fokú skálán 3.6-ra értékelték az internet pontosságát és megbízhatóságát. A televízió és a rádió 3.5-ös osztályzatot kapott, az újságok pedig 2.9-et.
- A mai fiatalokra jellemző az otthoni internethasználat, akár 10-15 órában is hetente, egyre több gyereknek van saját okostelefonja is.
- A 12 évnél idősebbek általában egyedül interneteznek (56%), mindenféle felügyelet vagy kontroll nélkül.
- A közösségi oldalak használata jóval intenzívebbé vált, a televízió nézés mint kedvenc időtöltés viszont folyamatosan csökken.
- A fiatalok internetes keresési sebessége arra enged következtetni, hogy egyre kevesebb időt töltenek a megszerzett információ relevanciájának, pontosságának és megbízhatóságának értékelésével.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

Jól-lét az információs társadalomban
TÁMOP-4.2.2.C-11/1/KONV-2012-0005

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Gyermekeink média- és információs műveltsége

- A fiatalok milyen ellenőrzéseket végeznek el egy-egy weblap meglátogatásakor:
 - 25% semmilyen ellenőrzést nem végez.
 - 8% nézi meg, ki és miért hozta létre a weboldalt.
 - 17% hasonlítja össze a különböző oldalakon megjelenő információkat.
 - 26% kérdez utána, hogy másoknak hogy tetszik az adott weboldal.
 - 44%-nak voltak kritikai észrevételei az internetes keresők eredményeinek megbízhatóságával kapcsolatban.
 - 31% szinte vakon megbízik abban, amit a keresők találatként kihoznak.
 - 15%-ot egyáltalán nem érdekel a megbízhatóság.
- A 12-15 éveseknek mintegy negyede nagyobb biztonságban érzi magát az internet világában, mint a való világban.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

Jól-lét az információs társadalomban
TÁMOP-4.2.2.C-11/1/KONV-2012-0005

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Gyermekeink média- és információs műveltsége

- A fiatalok nincsenek tisztában saját információs szükségleteikkel, ezért nehézséget okoz számukra a megfelelően hatékony keresési stratégia megtalálása.
- Egyértelműen azt szeretik, ha természetes nyelven fejezhetik ki magukat, nem fordítanak energiát a kérdés elemzésére és a megfelelő kulcsszavak megtalálására.
- Hosszú találati listák esetén nem tudnak dönteni a relevanciáról, gyakran futó pillantások alapján nyomtatnak ki oldalakat.
- A kereső motorokat (Yahoo, Google) azonosítják az internettel.
- Sok fiatal a könyvtárak által közvetített forrásokat nem találja elég érdekesnek, ezért jobban kedvelik azt, amit a Google vagy más keresők nyújtanak. Számukra ez meggyőzőbb, egyszerűbb tanulási környezet.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

Jól-lét az információs társadalomban
TÁMOP-4.2.2.C-11/1/KONV-2012-0005

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Írás és olvasás a digitális kultúrában

- manapság nem olvasunk kevesebbet – sem mennyiségi, sem minőségi értelemben –, mint az ún. Gutenberg-galaxisban,
- csak ezt monitorról tesszük, nem pedig könyvből,
- a szöveg ma már multimedialissá vált,
- az írás mellett egyre nagyobb szerepet kapnak az audiovizuális szövegfajták.
- alapvetően megváltoztak a hagyományosan verbalításra épülő szövegértési és szövegalkotási módok.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

Jól-lét az információs társadalomban
TÁMOP-4.2.2.C-11/1/KONV-2012-0005

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszachenyterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az információs műveltség modellje

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

Jól-lét az információs társadalomban
TÁMOP-4.2.2.C-11/1/KONV-2012-0005

Nemzeti Fejlesztési Ögynökség
www.ujszechenyterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az információs műveltség a könyvtáros munkájában

- A gyűjtemény maga (legyen az nyomtatott, elektronikus vagy virtuális) az elsődleges út az információs műveltség megszerzéséhez.
- A könyvtár arra vállalkozik, hogy egy bizonyos szempont szerint válogatja és fejleszti, szükség szerint apasztja gyűjteményét, amelyben meghatározott információs igényekre megfelelő válaszokat lehet találni.
- A gyűjtemény egyben segíti maguknak az igényeknek az alakulását is, és lehetőséget ad az értő válogatásra.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

Jól-lét az információs társadalomban
TÁMOP-4.2.2.C-11/1/KONV-2012-0005

Nemzeti Fejlesztési Ögynökség
www.ujszechenyterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az információs műveltség a könyvtáros munkájában

- ◉ Az információs műveltség alapja, hogy legyen hol keresni az információt, és meglegyenek a kereséshez szükséges megfelelő eszközök.
- ◉ Az igényes és hozzáértő információkeresés csak akkor tud megvalósulni, ha megbízható, pontos, könnyen és gyorsan használható, a válogatást is támogató katalógusok és adatbázisok állnak rendelkezésre.
- ◉ A Google-lal szembeni versenyt úgy tudjuk megnyerni, ha valóban minőségi többletet tudunk nyújtani.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

Jól-lét az információs társadalomban
TÁMOP-4.2.2.C-11/1/KONV-2012-0005

Nemzeti Fejlesztési Ögynökség
www.ujszchenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az információs műveltség a könyvtáros munkájában

- A könyvtári tevékenységrendszer harmadik nagy területe az információs szolgáltatás.
- A könyvtáros segítő munkája az egész folyamatra kiterjed, az információs igény felismerésétől a megszerzett információ újrahasznosításáig.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

Jól-lét az információs társadalomban
TÁMOP-4.2.2.C-11/1/KONV-2012-0005

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyterv.gov.hu
06 40 638 638

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Köszönöm a figyelmet!

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

Jól-lét az információs társadalomban
TÁMOP-4.2.2.C-11/1/KONV-2012-0005

Nemzeti Fejlesztési Ögynökség
www.ujsechenyterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.